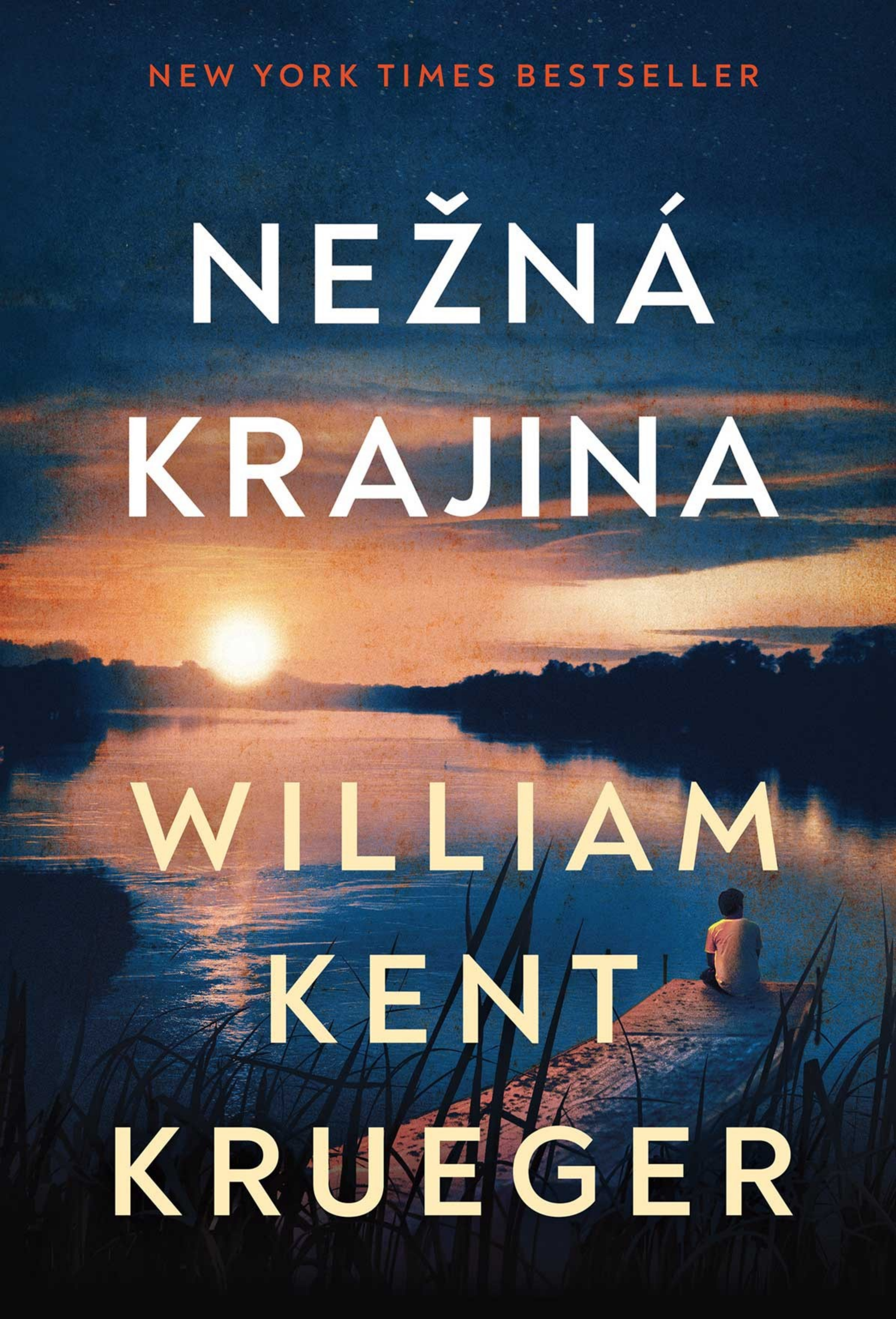
NEW YORK TIMES BESTSELLER

NEŽNÁ KRAJINA

WILLIAM KENT KRUEGER

NEŽNÁ KRAJINA

WILLIAM KENT KRUEGER

Preložila Jana Sliacka Technovská

William Kent Krueger
THIS TENDER LAND

Copyright © 2019 by William Kent Krueger
All rights reserved
Published by arrangement with Browne & Miller Literary Associates, LLC

Jacket Design © James Iacobelli
Jacket photographs © Shutterstock, Getty Images

Translation © Jana Sliacka Technovská, 2026
Slovak edition © DOT. vydavateľstvo, s. r. o., 2026

ISBN 978-80-8311-058-8

S láskou venujem Boopie

Hovor mi, Múza, o bystrom mužovi,
ktorý sa veľa nablúdil po širom svete.

HOMÉROS, ODYSSEIA*

* HOMÉROS. *Odysseia I – XII*. Martin: Thetis, 2011. s. 13 ISBN 9788089520046.

PRVÁ ČASŤ

BOH JE TORNÁDO

PROLÓG

VERÍM, ŽE PO TOM, čo Boh na počiatku stvoril nebesá i zem, svetlo i tmu, pevninu i more a všetky živé tvory, ktoré obývajú tento svet, po tom, čo stvoril muža i ženu, a predtým, ako si odpočinul, nám dal ešte jeden dar. Aby sme nezabudli na posvätný zdroj všetkej tej krásy, venoval nám príbehy.

Som rozprávač. Žijem v dome na brehu rieky Gileád, na ktorý dopadá tieň platanu. Keď prídu na návštevu moje pravnúčatá, tvrdia, že som starý.

„Staroba je klišé," hovorím im s predstieraným sklamaním. „Je to príšerne zjednodušené! Uráža ma to. Zrodil som sa spolu so slnkom, zemou, s mesiacom, planétami a so všetkými hviezdami. Každý atóm môjho tela tu bol už od počiatku."

„Si klamár!" doberajú si ma so smiechom.

„Nie, nie som klamár, ale rozprávač," pripomeniem im.

„Tak nám porozprávaj príbeh," požiadajú ma.

Nemusia ma dlho prehovárať. Príbehy sú korením môjho života a rád sa o ne delím.

Udalosti, ktoré vám chcem priblížiť, sa začali na brehu rieky Gileád. Zrejme si na to nespomínate, aj keď ste vyrastali v stredozemí. To, čo sa však udialo v lete roku 1932, je azda najdôležitejšie pre tých, ktorí to zažili na vlastnej koži. A dnes nás už nie je veľa.

Gileád je krásna rieka lemovaná starodávnymi topoľmi, ktoré tam rastú už odnepamäti.

V tom čase bolo všetko iné. Ani jednoduchšie, ani lepšie, jednoducho iné. Vtedy sme toľko necestovali a pre väčšinu obyvateľov Fremontského okresu v Minnesote bol svet ohraničený horizontom, ktorý sme videli v diaľke. Rovnako ako ja, ani miestni by nepochopili, že ak zabijete človeka, navždy vás to poznačí. A ak ten človek ožije, zmeníte sa. Bol som toho svedkom a videl som veru aj ďalšie zázraky. K mnohým múdrostiam, ktoré ma život za všetky tie roky naučil, patrí aj táto: buďte otvorení všetkým možnostiam, lebo neexistuje nič, čo by si vaše srdce nedokázalo predstaviť.

Príbeh, ktorý vám rozpoviem, sa odohral v jedno dávne leto. Je o vraždení, únose a deťoch prenasledovaných démonmi tisícich mien, o odvahe aj zbabelosti, láske aj zrade. A, samozrejme, o nádeji. Napokon, nie je to práve to, čím sa vyznačuje každý dobrý príbeh?

PRVÁ KAPITOLA

ALBERT DAL POTKANOVI meno Faria.

Bol to starý škvrnitý tvor s bielosivou srsťou. Takmer vždy sa držal okrajov malej cely a pobehoval pozdĺž steny, do rohu, kde som mu odkladal omrvinky zo suchárov. V noci som ho väčšinou nevidel, no i tak som počul jemné šušťanie, keď vychádzal z diery medzi kvádrami v rohu, prechádzal cez slamu na podlahe, aby si vzal jedlo, a potom trielil nazad. Keď bol mesiac v správnej polohe a jeho jasné strieborné lúče prenikali cez úzku štrbinu, ktorá slúžila v miestnosti ako jediné okno a osvetľovala kamene východnej steny, občas som v odraze zahliadol štíhle obrysy zvieraťa. Fariova srsť vyzerala v šere ako matná strieborná škvrna a jeho tenký chvost sa vinul za ním.

Keď ma prvýkrát uvrhli do tichej izby, ako ju nazývali Brickmanovci, zavreli tam spolu so mnou aj môjho staršieho brata Alberta. Tej noci na oblohe nesvietil mesiac, takže v miestnosti bola tma ako v hrobe. Namiesto postele ležala na špinavej podlahe len slamená rohož. Cez obdĺžnikové dvere z hrdzavého železa s otvorom v spodnej časti nám prestrčili tanier s jedlom, na ktorom nebolo nikdy nič iné, iba jeden suchár. Bol som vydesený na smrť. Benny Blackwell, Sioux z Rosebudu, nám neskôr prezradil, že budova Lincolnskej školy pre Indiánov bola kedysi vojenskou základňou s názvom Sibleyova pevnosť a tichá izba v nej slúžila ako samotka. Predtým v nej väznili vojakov a za našich čias tam zas zatvárali deti.

O potkanoch som vtedy nevedel takmer nič – počul som akurát tak legendu o Potkaniarovi z Hamelnu, ktorý zbavil mesto škodcov. Dovtedy som si myslel, že sú to špinavé zvieratá, ktoré zožerú všetko, možno dokonca aj nás. Albert bol odo mňa o štyri roky starší a oveľa múdrejší. Povedal mi, že ľudia sa zvyčajne najviac boja vecí, ktorým nerozumejú, preto ak sa niečoho bojím, nemal by som sa toho strániť, skôr naopak. Samozrejme, neznamenalo to, že tá strašná vec už nebude strašná, ale ak ju spoznám, zvládnem to ľahšie, ako keby som sa spoliehal len na svoju predstavivosť. A preto dal Albert tomu tvorovi meno. Vďaka nemu to už nebol obyčajný potkan. Keď som sa spýtal, prečo sa rozhodol práve pre Fariu, povedal, že to meno má z knihy *Gróf Monte Cristo*. Albert zbožňoval čítanie. Ja som, na druhej strane, rád vymýšľal vlastné príbehy. Vždy keď ma zavreli do tichej izby, kŕmil som Fariu omrvinkami a tvoril si o ňom všakovaké príbehy. V staručkej encyklopédii *Britannica*, ktorú som našiel na jednej z políc školskej knižnice, som sa dočítal, že potkany sú inteligentné a spoločenské zvieratá. Po rokoch a mnohých nociach strávených na samotke som sa s tým malým stvorením spriatelil. Faria – potkan potkanov. Spoločník vyvrheľov. Spoluväzeň v temnici Brickmanovcov.

V tú prvú noc sme s Albertom skončili v tichej izbe preto, lebo sme odporovali riaditeľke školy, pani Thelme Brickmanovej. Albert mal vtedy dvanásť a ja osem rokov. Obaja sme boli na Lincolnskej škole noví. Toho dňa sme večerali akúsi mdlú vodnatú zmes s chrupkami, trochou mrkvy, zemiakov a čohosi zeleného a slizkého. Po jedle sa pani Brickmanová posadila za čelo veľkého jedálenského stola a začala deťom rozprávať príbeh. Ako zvyčajne obsahoval nejaké morálne ponaučenie, ktoré považovala za dôležité. Keď dorozprávala, opýtala sa, či sa nechceme niečo opýtať. Časom som pochopil, že je to z jej strany len pretvárka a v skutočnosti predstiera možnosť rozumnej, vyspelej debaty. Tentoraz nám hovorila o pretekoch korytnačky a zajaca. Keď prišiel rad na diskusiu, zodvihol som ruku. Usmiala sa a dala mi slovo.

„Áno, Odie?“

Vedela, ako sa volám. Bol som nadšený. V tom kŕdli detí, ktorých bolo toľko, že som sám neveril, že sa naučím všetky ich mená, si pamätala práve mňa! Ktovie, či to bolo preto, lebo sme prišli len nedávno, alebo preto, lebo spomedzi všetkých detí sme mali najbelšie tváre.

„Pani Brickmanová, povedali ste, že pointou príbehu je, že lenivosť je hrozná vec."

„Presne tak, Odie."

„Myslel som si, že je to skôr o tom, že preteky vyhral ten pomalší a vytrvalejší."

„Nevidím v tom žiadny rozdiel." Hlas pani Brickmanovej bol prísny, ale nie tvrdý. Zatiaľ.

„Tento príbeh mi čítal aj môj otec, pani Brickmanová. Je to Ezopova bájka. Otec povedal, že..."

„*Otec* povedal?" Tón jej reči bol odrazu iný. Znela, akoby chcela vykašľať zaseknutú rybiu kosť. „*Otec* povedal?" zopakovala. Pani Brickmanová sedela na vysokej stoličke, aby na ňu každý dovidel. Zoskočila z nej a prešla medzi dlhými stolmi. Na jednej strane sedeli chlapci a na druhej dievčatá. Brickmanová zamierila priamo ku mne a k Albertovi. Vo veľkej miestnosti zavládlo ticho, ktoré prerušovalo len vŕzganie jej gumených podpätkov na starej drevenej podlahe. Chlapec sediaci vedľa mňa, ktorého meno som ešte nepoznal, sa odsunul, akoby sa chcel vzdialiť od miesta, kde má čochvíľa udrieť blesk. Pozrel som sa na Alberta, ktorý iba pokrútil hlavou, aby mi dal najavo, že mám radšej mlčať.

Pani Brickmanová sa vztýčila priamo nado mnou. „Tak tvoj *otec* povedal?"

„Á-áno, pani," zareptal som rozhodene, no s úctou.

„A *kde* je teraz tvoj *otec*?"

„V-viete, kde je, pani Brickmanová."

„Pod zemou, tam teraz leží. Už ti viac neprečíta rozprávku. Odteraz budeš počúvať príbehy odo mňa. A budú znamenať presne to, čo poviem. Rozumel si?"

„Ja... Ja..."

„Áno či nie?“ opýtala sa a naklonila sa ku mne.

Pani Brickmanová bola štíhla žena s jemnou oválnou tvárou bledej perlovej farby. Mala zelené oči ostré ako tŕne na ružovom kríku a dlhé čierne vlasy, ktoré si prečesávala, akoby to bola mačacia srsť. Voňala po detskom púdri a trochu aj po whisky. Tú aromatickú zmes som za tie roky dôverne spoznal.

„Áno,“ odvetil som tým najtichším hlasom, aký mi vedel vyjsť z úst.

„Môj brat nechcel byť neúctivý, pani,“ ospravedlnil sa za mňa Albert.

„Rozprávam sa azda s tebou?“ zasipela a prebodla Alberta ostrým pohľadom.

„Nie, pani.“

Pani Brickmanová sa narovnala a rozhliadla sa. „Má ešte niekto nejaké otázky?“

Myslel som si – dúfal som, modlil som sa –, že tu sa to skončí. Lenže tej noci prišiel do našej izby pán Brickman. Bol to vysoký, štíhly a podľa mnohých dievčat zo školy aj pekný muž. Ja som sa však sústredil len na jeho uhľovočierne oči, s ktorými mi pripomínal hada s nohami.

„Chlapci, dnes budete nocovať inde,“ oznámil nám. „Poďte so mnou.“

Prvú noc v tichej izbe som sotva prižmúril oka. Bol apríl a cez pláne sa preháňal studený vietor. Náš otec zomrel pred necelým týždňom. Mama odišla pred dvoma rokmi. V Minnesote sme nemali žiadnych príbuzných, priateľov, nikoho, kto by nás poznal alebo by sa nás ujal. Boli sme jediní belosi v indiánskej škole. Čo by mohlo byť horšie? Keď som potom začul potkana, zvyšok tej dlhej noci som až do svitania strávil pritisnutý k Albertovi a železným dverám, s kolenami pritlačenými k brade a so zaslzenými očami. Môj plač počul len Albert, a keby ma aj zbadal ktosi iný, nikoho okrem môjho brata by to zrejme nezaujímalo.

MOJU PRVÚ NOC V TICHEJ IZBE a tú, ktorú som v nej absolvoval dnes, oddeľovali štyri roky. Odvtedy som trochu podrástol aj